

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/169/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0021201676
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:0021201676.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu JUDr. Jany Dudíkovej a Mgr. Miloša Greguša vo veci starostlivosti súdu o maloletú W. Z., nar. XX.X.XXXX a maloletého V. Z., nar. XX.X.XXXX zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce detí rodičov: matky Y. Z., nar. X.X.XXXX bývajúcej v W. na ulici I. Y. č. 4, zastúpenej JUDr. Lukášom Holodňákom advokátom so sídlom advokátskej kancelárie v Michalovciach na ulici Kpt. Nálepku č. 8 a otca W. V. Z., nar. XX.XX.XXXX bývajúceho v W. na ulici B. XX o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Michalovce č.k. 23P/43/2021-44 zo dňa 17.5.2021 takto

rozhodol:

M e n í uznesenie tak, že n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie:

- I. u d e ľ u j e matke súhlas so zápisom maloletej W. Z., nar. XX.X.XXXX do prvého ročníka na V. E. škole v W., O. 2, XXX XX W. počnúc školským rokom XXXX/XXXX.
- II. u d e ľ u j e matke súhlas so zápisom maloletého V. Z., nar. XX.X.XXXX do IV. W. školy v W., O. 5, XXX XX W., počnúc školským rokom XXXX/XXXX.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala, aby jej súd udelil súhlas so zápisom maloletých detí do školských zariadení z dôvodu, že nezistil potrebu neodkladnej úpravy pomerov maloletých detí. Matka podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu, že nemá auto a je pre ňu náročné zabezpečovať dochádzku detí do vzdialenejších školských zariadení, preto chce deti v novom školskom roku zapísať do školských zariadení v blízkosti jej terajšieho bydliska. Otec vo vyjadrení k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uviedol, že on denne zabezpečuje dovoz a odvoz detí do školského zariadenia a zo školského zariadenia a chce tak robiť aj do budúcnosti, pričom jeho práca mu to umožňuje.

2. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka z dôvodu, že otec svoje tvrdenie žiadnym spôsobom nepreukázal a nie je pravdivé. Zdôraznila, že otec vykonáva prácu ako príslušník Finančnej správy SR, pričom pracuje na nepravidelných zmenách, ktoré mu neumožňujú zabezpečovať maloletým nepretržité odvoz a dovoz do a zo školských zariadení, ako to deklaroval vo svojom písomnom vyjadrení. Taktiež má vedomosť, že v prevažnej miere sa nezdržiava v meste Michalovce, keďže túto službu vykonáva v rámci celého košického kraja. Uviedla, že Okresný súd Michalovce rozsudkom č.k. 2P/139/2020-123 zo dňa 20.5.2021 rozviedol manželstvo účastníkov konania, zároveň schválil rodičovskú dohodu tak, že maloletých zveril do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždenných intervaloch, obaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok a otca zaviazal prispievať na výživu maloletej W. sumou 110 eur mesačne a na výživu maloletého V. sumou 90 eur mesačne. Z rozsudku je zrejmé, že po dobu jedného týždňa budú maloleté

deti v jej osobnej starostlivosti a bude musieť zabezpečovať ich dochádzku do školských zariadení a následne v ďalšom týždni budú maloleté deti v osobnej starostlivosti otca. Pri rešpektovaní odvolaním napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie by bola nútená spoliehať sa na ochotu a vôľu otca, zabezpečovať dochádzku maloletých detí do a zo školských zariadení aj v čase, kedy majú byť v jej osobnej starostlivosti a zároveň aj v čase, kedy otec vykonáva pracovnú činnosť ako príslušník Finančnej správy SR. Táto skutočnosť vyvoláva u nej stav právnej a faktickej neistoty. Konštatovala, že v prípade, ak otcovi neprekáža zabezpečovať odvoz a prívoz maloletých detí do a zo školských zariadení, nie je daný žiaden dôvod na nerešpektovanie jej návrhu na zápis maloletých detí do školských zariadení nachádzajúcich sa v blízkosti jej trvalého bydliska, otec by tak zabezpečoval dovoz a odvoz maloletých detí len v čase, kedy by ich mal vo svojej osobnej starostlivosti, nakoľko v čase, kedy by maloleté deti boli v jej osobnej starostlivosti nebola by potrebná intervencia otca vo forme zabezpečovania odvozu či dovozu napriek jeho príslubu. Zdôraznila, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podala v záujme maloletých detí a nie vo svojom záujme, nakoľko má za to, že je v záujme maloletých detí dochádzať do školských zariadení každé ráno v rámci pracovných dní niekoľko desiatok minút pešo, resp. na bicykloch bez ohľadu na aktuálne počasie a poveternostné podmienky. Rozporovala tvrdenie otca, že nepretržite zabezpečuje dochádzku maloletých detí do a zo školských zariadení, o čom predložila aj fotografie pred materskej školy, z ktorých je zrejmé, že dochádzku zabezpečuje ona. V období od 20.5.2021 do 8.6.2021 bolo potrebné deti odviezť do, resp. zo školských zariadení celkovo 28-krát, napriek čomu túto činnosť otec vykonal výlučne jedenkrát. Vo vzťahu k možnosti otca zabezpečovať odvoz maloletých detí do a zo školských zariadení uviedla, že otec v mesiaci september 2020 vykonal zmenu zápisu držiteľa všetkých štyroch jeho motorových vozidiel tak, že ako vlastník, resp. držiteľ týchto motorových vozidiel bola uvedená jeho matka. Táto skutočnosť bola riešená v rámci konania o rozvod manželstva na pojednávaní dňa 20.5.2021, pričom predložila aj originál zápisnice z uvedeného pojednávania. Skutočnosť o vykonaní zmeny držiteľa motorových vozidiel vyplýva aj z výpisu z účtu otca za mesiac september 2020, kde je zrejma úhrada 4 správnych poplatkov v sume 33 eur v prospech ODI Michalovce. Ďalej poukázala na tú skutočnosť, že maloletá W. nastupuje do prvého ročníka základnej školy a je teda nevyhnutná zmena kolektívu. Nevidí ani problém u maloletého V., ktorý materskú školu v školskom roku 2020/2021 navštevoval len po dobu niekoľkých týždňov, a teda nemožno podľa jej názoru konštatovať citovú väzbu na kolektív v takom rozsahu, že by zmena kolektívu počnúc mesiacom 9/2021 bola v rozpore so záujmami maloletého V.. Je toho názoru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávnych a nedostatočných skutkových zistení. Navrhla, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vyhovel jej návrhu v plnom rozsahu.

3. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že miestom začiatku a skončenia jeho práce je stále mesto Michalovce, nepracuje iba na 12-hodinové zmeny, ale aj na 8-hodinové a takisto podľa potreby, preto sa môže venovať deťom. V prípade 12-hodinovej zmeny mu pomáhajú rodičia, sestra s rodinou a synovec, prípadne si berie voľno za nadrobené hodiny, dovolenku, aby mohol byť s deťmi. Zdôraznil, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia ho nemilo prekvapil, keďže predtým súhlasila s tým, aby deti navštevovali základnú školu, resp. škôlku v mieste ich trvalého bydliska. Konštatoval, že matka zámerne neinformovala súd, že má k dispozícii 3 autá, pričom dve autá sú zapísané na jej matku, ktorá nemá ani vodičský preukaz. Zároveň má k dispozícii aj auto matkinho priateľa. Navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdiť.

4. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Michalovce č.k. 2P/139/2020-123 zo dňa 20.5.2021 bolo manželstvo rodičov rozvedené a vo vzťahu k maloletým deťom bola schválená rodičovská dohoda tak, že tieto boli zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Z toho je zrejmé, že po dobu jedného týždňa budú maloleté deti v osobnej starostlivosti matky, ktorá bude musieť zabezpečovať ich dochádzku do školských zariadení a následne v ďalšom týždni budú maloleté deti v osobnej starostlivosti otca. Návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sa matka domáha zabezpečenia dochádzky do školských zariadení, ktoré sa nachádzajú v bezprostrednej blízkosti jej bydliska, keďže tá nie je vlastníčkou motorového vozidla. Konštatoval, že súd prvej inštancie mal z vyjadrenia otca za to, že ten denne zabezpečuje odvoz a prívoz maloletých detí do školských zariadení a chce tak robiť aj do budúcnosti. Toto tvrdenie však u matky vyvoláva stav faktickej neistoty, či sa tak bude zo strany otca skutočne realizovať. Vzhľadom k uvedenému sa mu javí návrh matky kompatibilný so záujmom maloletých detí, ktorým by sa tak zjednodušil odvoz a dovoz do školských zariadení v čase, kedy zabezpečuje celkovú osobnú starostlivosť o deti ich matka.

5. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa rozhodujú podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (CMP).

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (CSP), ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 326 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

9. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie ani na jeho zrušenie.

10. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je predbežná, rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku), a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Neodkladné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nevyhnutným predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, že by musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritný záujem dieťaťa.

11. Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie aj s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa § 65 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario v rozsahu danom ustanovením § 66 CMP, pričom dospel k odlišnému právnomu záveru ako súd prvej inštancie, pokiaľ ide o rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Odvolací súd zastáva názor, že doposiaľ zistené skutočnosti preukazujú nalievajú potrebu okamžitého zásahu súdu vo forme neodkladného opatrenia. Z obsahu spisu je zrejmé, že matka s maloletými (čase, keď sú v jej osobnej starostlivosti) býva v Michalovciach na ulici Nad Laborcom, pričom materská škola, ktorú by mohol navštevovať maloletý, je vzdialená len 3 minúty chôdze a základná škola, ktorú by mohla navštevovať maloletá, je vzdialená len 2 minúty chôdze. Naproti tomu základná škola a materská škola, do ktorej chce zapísať maloleté deti otec, sú vzdialené od jej bydliska 1,2 km, resp. 1,6 km. Bez súhlasu jedného z rodičov, deti nemôžu byť zapísané do školských zariadení. Matka nie je vlastníčkou motorového vozidla, má problém deti rozvážať do vzdialenejších zariadení. Otec deklaroval, že nemá problém deti vozit'. Odvolací súd pri svojom rozhodovaní prihliadal na najlepší záujem maloletých detí. Nebolo preukázané, že by niektoré školské zariadenie, či už základná škola alebo materská škola, bolo z hľadiska kvality vyučovacieho procesu menej kvalitné, či nevyhovujúce na výučbu maloletých detí. Zmena kolektívu taktiež nie je rozhodujúcim kritériom. Maloletá W. nastupuje do prvého ročníka základnej školy, kolektív sa v jej prípade bude meniť tak či tak. Maloletý V. navštevoval v uplynulom školskom roku materskú školu len krátky čas, na spolužiakov nie je naviazaný. Okrem toho je vo veku, keď resocializácia na novú triedu nie je problémová. Rozhodujúcim kritériom zostala vzdialenosť školských zariadení od bydliska maloletých detí a možnosti rodičov pri ich doprave do a zo školských zariadení. Keďže maloleté deti nemôžu byť bez povinnej školskej dochádzky, ale rodičia sa nevedeli dohodnúť do ktorých školských zariadení by mali dochádzať ich maloleté deti, bývajú v iných častiach Michaloviec, problém s dopravou preukázala matka, otec deklaroval, že problém s rozvozom detí nemá, odvolací súd v súlade aj s názorom kolízneho opatrovníka podľa ust. § 388 CSP zmenil napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie a udelil matke súhlas so zápisom maloletých detí do školských zariadení tak, ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia.

12. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. Podľa § 55 CMP súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

14. Matka žiadala priznať náhradu trov konania. V konaniach podľa CMP platí, že každý z účastníkov si trovy konania platí sám a žiaden z nich nemá nárok na ich náhradu od iného účastníka. Z tohto pravidla existujú výnimky podľa § 53 alebo podľa § 55 CMP. Ak nie sú splnené podmienky pre ich aplikáciu, súd rozhodne, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Keďže § 53 CMP sa na toto konanie nevzťahuje a matka ničím nepreukázala a neodôvodnila, prečo by malo byť s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé, aby jej otec nahradil vzniknuté trovy konania (pomer úspechu a neúspechu v konaní sa neuplatňuje), odvolací súd o náhrade trov konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

15. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).